



EXPUNERE DE MOTIVE

I. MOTIVUL ADOPTĂRII ACTULUI NORMATIV

Prezenta propunere legislativă identifică și abordează insuficiențele reglementării actuale din domeniul protecției consumatorilor în relația lor cu instituțiile de credit și entitățile financiare. Analizând cadrul legislativ actual și evoluția pieței creditare interne, se constată că legislația în vigoare nu oferă un nivel adecvat de protecție a consumatorilor împotriva practicilor abuzive referitoare la dobânzi excesive și costuri de creditare disproporționate.

Starea de fapt demonstrează că, în contextul actual al pieței financiar-bancare din România, consumatorii se confruntă cu rate de dobândă semnificativ ridicate care depășesc cu mult rata de referință practică de Banca Națională a României. Aceste practici au generat situații în care accesul consumatorilor la credit devine dificil sau imposibil, iar cei care au acces se confruntă cu oneri financiare greu de suportat. Consumatorii care recurg la credite de consum se găsesc adesea în situații în care costul total al creditării depășește valoarea creditului inițial de mai mult de o dată, creând riscuri semnificative de datorii nesuportabile și comportamente economice iraționale datorate lipsei informației complete și a avertismentelor adecvate.

Principiile de bază care fundamentează această reglementare sunt: protecția consumatorului ca scop esențial al legii, menținerea echilibrului contractual în raporturile dintre consumatori și instituțiile de credit, asigurarea integrității pieței financiar-bancare prin eliminarea practicilor neloiale, promovarea transparenței și informării complete a consumatorilor și conformitatea cu standardele de protecție a drepturilor fundamentale, inclusiv cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Finalitatea reglementării propuse constă în instituirea unor mecanisme legale care să limiteze dobânzile și costurile totale ale creditării la niveluri rezonabile, să impună furnizarea de avertismente clare privind riscurile asociate, și să elimine caracterul executoriu al anumitor instrumente de creanță pentru consumatori. Elementele noi introduse includ: plafonarea dobânzii anuale efective la 3 puncte procentuale peste rata BNR pentru credite imobiliare; limitarea la 10 puncte procentuale pentru credite de consum cu excepții specifice; obligația avertismentelor vizibile cu caractere de minimum 14 puncte; și eliminarea caracterului executoriu al cambiei, biletului la ordin și cecului precum și a numeroase alte instrumente pentru consumatori.

II. IMPACTUL SOCIOECONOMIC

Efectele asupra mediului macroeconomic

Adoptarea reglementării va genera efecte pozitive asupra stabilității macroeconomice. Limitarea dobânzilor excesive va reduce riscurile de insolvență și va diminua ponderea datoriilor neperformante din portofoliile instituțiilor de credit. Consumatorii cu costuri reduse vor dispune de venituri disponibile mai mari, susținând consumul și contribuind la creșterea economică pe termen mediu și lung.

Efectele asupra mediului de afaceri

Impactul asupra instituțiilor de credit va fi diferențiat. Pe termen scurt, instituțiile cu modele de business bazate pe dobânzi excesive vor trebui să restructureze strategiile de pricing. Pe termen mediu și lung,



piața va deveni mai competitivă, iar instituțiile vor fi încurajate să-și eficientizeze operațiunile. Se preconizează că instituțiile mai mari și mai eficiente vor obține avantaje competitive, accelerând consolidarea pieței.

Efectele asupra mediului social

Protecția consumatorilor va îmbunătăți semnificativ situația segmentelor vulnerabile ale populației. Milioane de români care au contractat credite în condiții abuzive vor beneficia de protecție legală. Obligația furnizării de avertismente va crește conștientizarea privind riscurile creditării, promovând comportamente mai raționale. Eliminarea caracterului executoriu pentru consumatori va reduce riscurile de executare silită.

Evaluarea costurilor și beneficiilor

Beneficiile socioeconomice sunt semnificative: protecția milioane de consumatori, reducerea riscurilor de supraîndatorare, creșterea stabilității financiare, conformitatea cu principiile europene. Costurile se materializează în comprimarea marjelor de profitabilitate ale instituțiilor de credit în segmentul creditelor la consumatori. Raportul cost-beneficiu este favorabil consumatorului și societății.

III. IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

Reglementarea propusă nu generează impacturi directe semnificative asupra bugetului general consolidat. Prin caracterul său regulatoriu, nu implică cheltuieli bugetare directe. Instituțiile de credit vor suporta costurile restructurării portofoliilor și ajustării sistemelor informatice. Pe termen scurt, nu se preconizează cheltuieli bugetare suplimentare. Impactele bugetare vor fi indirecte: reducerea riscului de insolvență va reduce presiunea asupra fondurilor de asistență socială; stabilitatea macroeconomică va genera venituri fiscale suplimentare din creșterea economică. Pe termen lung (5 ani), efectele sunt pozitive: consolidarea stabilității financiare va reduce transferurile sociale; creșterea consumului va genera venituri din TVA și accize; reducerea procedurilor de insolvență va reduce costurile administrative și judiciare.

IV. IMPACTUL ASUPRA SISTEMULUI JURIDIC

Reglementarea este compatibilă cu directivele europene de protecție a consumatorilor și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care a consolidat principiile de protecție. Măsurile sunt proporționale și nu introduc discriminări.

Reglementarea se conformează jurisprudenței CEDO în privința protecției proprietății, dreptului la viață privată și familială și principiilor de echitate. CEDO a reținut că statul are dreptul de a interveni în relații contractuale pentru protecția intereselor publice legitime, cu condiția proporționalității. Măsurile sunt proporționale și se încadrează în această excepție.

Propunerea contribuie la armonizarea legislației naționale cu standardele europene de protecție a consumatorilor. Se aliniază cu tendințe observate în alte state membre de a introduce protecții suplimentare pentru consumatori la nivel național, dincolo de directivele europene, în contextul unei piețe creditare cu particularități locale.

V. CONSULTĂRI DERULATE ȘI RECOMANDĂRI

În procesul de elaborare, au fost derulate consultări cu organizații de protecție a consumatorilor și specialiști în drept. Recomandările au fost integrate în textul propunerii, acordând greutate semnificativă susținerii protecției consumatorilor și armonizării cu reglementările internaționale.

VI. ACTIVITĂȚI DE INFORMARE PUBLICĂ



Implementarea legii va fi însoțită de activități sistematice de informare: campanie de conștientizare publică prin mass-media și parteneriate cu organizații de protecție a consumatorilor; publicarea ghidurilor și materialelor informative pe site-urile instituțiilor de credit și în punctele lor de lucru; formarea specialiștilor din instituții de credit; și colaborare cu autoritățile locale și instituțiile de asistență socială pentru a asigura informarea consumatorilor vulnerabili.

VII. MĂSURI DE IMPLEMENTARE

Banca Națională a României va adapta funcțiile de supraveghere și control pentru a monitoriza conformitatea instituțiilor de credit cu noile limite. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor va extinde competențele și resursele.

Administrațiile locale vor fi implicate în campania de conștientizare publică. Serviciile sociale locale vor oferi consiliere consumatorilor.

VIII. EVALUARE A IMPACTULUI ASUPRA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE

Propunerea a fost analizată din perspectiva impactului asupra drepturilor fundamentale. Evaluarea constată că: dreptul la protecție împotriva exploatării economice este consolidat prin limitarea dobânzilor abuzive; dreptul la proprietate al consumatorilor este protejat prin limitarea caracterului executoriu; dreptul la informație este consolidat prin obligația avertismentelor clare; și dreptul la viață privată și familială este protejat prin limitarea executării silite abuzive. Reglementarea nu elimină drepturi, ci le protejează și le echilibrează în conformitate cu jurisprudența CEDO.

Măsurile propuse vor contribui semnificativ la protecția consumatorilor și la stabilitatea pieței creditare din România, în conformitate cu interesul public și cu principiile statului de drept.

INIȚIATOR:

Senator AUR – NICULINA STELEA

Senator AUR – PETRIȘOR-GABRIEL PEIU

Senator AUR – PETRE-GEORGE CEZAR

LISTA

Sușținătorilor propunerii legislative - „**Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției consumatorilor**”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	VASILE MARIAN	AUR	/
2	PEIU PETRIȘOR - GABRIELA	AUR	
3	ANDREI EMIL DÎRLĂU	AUR	
4	Ifean Geamănuș	AUR	
5	CRISTINA SUMITRESCU	AUR	
6	Silgeanu Bobin	AUR	
7	Petre George Cezar	AUR	
8	VLAHU NICOLAE	AUR	
9	CRISTINA VÂXTU	AUR	
10	CONSTANȚINELIU RODICA	AUR	
11	STREBA MIHAILA	AUR	
12	DANIELA STEFANESCU	AUR	
13	Sonda M. Ionuț	AUR	
14	STOICA CĂRIAN-TRIN	A.V.R.	

Susținătorilor propunerii legislative - **„Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției consumatorilor”**

[illegible]

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției consumatorilor

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	Butușna Cristina-Iuliu	AUR	
2.	THOREA CĂPĂȘU	AUR	
3.	GURLU, d'leu, u ~ CITANIAN	AUR	
4.	PUSCĂȘU PETRE	AUR	
5.	MITREA DUMITRIU	AUR	
6.	Velcescu Florin Bogdan	AUR	
7.	SORIN MUNCACU	AUR	
8.	Constantinescu Aneta-Claudiu	AUR	
9.	Dascălu CRISTINA EMANUELA	AUR	
10.	Lucian Florin PUȘCĂȘU	AUR	
11.	BIRD DANIEL - RĂZVAN	AUR	
12.	CIORNEȘ DANIEL - CĂTĂLIN	AUR	
13.	BARSTAN TIBERIU CLAUDIU	AUR	
14.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției consumatorilor

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15.	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	
16.	CHANCEA SILVIU	AUR	
17.	ISAHIU GEORGE	AUR	
18.	POPESCU ANDREI GABI	AUR	
19.	TELEA JIRO	AUR	
20.	CATAPASA DAN	AUR	
21.	CACINE GHZ MATIAS	AUR	
22.	CIPRIAN PARASCIV	AUR	
23.	LAGAN MONICA	AUR	
24.	MUSI LUCIAN	AUR	
25.	NALERIU MONTICAN	AUR	
26.	GHEORGHE IONEL	AUR	
27.	NEAMTU MIHAIL	AUR	
28.	PASCARIU MIHAIL-COSMIN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției consumatorilor

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
29.	GOTTERASIN LAURA	AUR	
30.	Braynseels Ramona	AUR	
31.	Vulpoi Dorci	AUR	
32.	Papovici TUDOR CORNEL	AUR	
33.	NEGOESCU MIHAEL - BOGDAN	AUR	
34.	MILHAU SAMUEL - VIRGIL	AUR	
35.	ARIANA - ELENA CIRLIGEANU	A.L.R.	
36.	LOVIN RAMONA	AUR	
37.	GHEORGHE MIHAI CLAUDIU	AUR	
38.	COLESA IULIE ALIN	AUR	
40.	PAUNESCU SILVIU - TITUS	AUR	